

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Reševanje kmetijske krize.

Kriza pritiska z vso močjo na našega kmeta. Njegovo stanje se slabša od meseca do meseca. Dajatve velike, dohodki minimalni. Slana in druge uime ubijajo vsako nado na izboljšanje razmer. Cene kmetijskim pridelkom so tako nizke, da stoji glede nizkosti cen naša država v prvi vrsti med vsemi državami. Ne pa tako, kar se tiče cen industrijskih izdelkov. Dokler se ne izravna nesorazmerje med cenami kmetijskih pridelkov in cenami tega, kar mora kmet kupovati, in med njegovimi dajatvami, ni upati na nehanje niti na olajšanje krize.

V drugih državah (n. pr. v Avstriji in Čehoslovaški, Nemčiji, deloma tudi v Poljski) so se lotili krize pri njenem jedru: pri dviganju cen kmetijskih pridelkov. Vse drugo, kar se je prej poskušalo, se je izkazalo kot papirnat pomoček. Tudi v naši državi ne bode drugega pota. O tem se je pri nas popisalo papirja na cente. Ostalo pa je doslej vse samo na papirju. To je ugotovil kmetijski minister dr. Jankovič, ko je v četrtek, 16. maja, sprejel v Beogradu novinarje. Kot »nujen in neodložljiv« program je postavil naslednje:

1. Prodajne cene kmetijskih pridelkov je treba povišati do višine rentabilnosti in ugodn. prodaje;

2. organizacijo pridelovanja prirediti po zahtevah tržišč, tako glede kakovosti, kakor glede množine;

3. organizacija kmetijskih kreditov in likvidacija starih kmetijskih dolgov;

4. organizacija prodaje poljskih pridelkov na notranjih in zunanjih tržiščih.

Podrobnosti o izvajanju tega programa niso objavljene. Bodočnost bo pokazala, kakšne bodo. Glede na vprašanje kmetijskih dolgov je g. minister ugotovil zvezo med dvigavanjem cen kmetijskih pridelkov in odplačevanjem dolgov: če se cene kmetijskih pridelkov ne bodo zvišale, bo plačilo kmetijskih dolgov zopet odloženo. Kreditne ustanove vseh vrst: državne in samoupravne, banke in druge ustanove, morajo doumeti, da gospodarsko stanje kmetovalca ne odgovarja njegovi zadolženosti. V obojestranskem interesu je, da se to vprašanje končno likvidira. Ali bodo upniki sami predlagali znižanje svojih terjatev ali pa hočejo sprejeti stoddostotno vrednostne papirje z malo obrestno mero in z dolgoročnim odplačilom. To bo odvisno od gospodarsko zdravega razumevanja vseh interesentov. Vsi ne morejo biti zadovoljni z rešitvijo tega vprašanja.

sta govorila Hitler in general Blomberg. Hitler je govoril o zunanji politiki v zvezi s sklepom nemške vlade o povečanju oborožitve in uvedbi splošne vojaške službe. General Blomberg je govoril o povečanju oborožitve in o splošni vojaški dolžnosti s posebnega stališča vodstva nemške vojske.

Razgovori in pogodbe s sovjetsko Rusijo. Z velikim spremstvom se je mudil v Moskvi francoski zunanji minister Laval. Rusi so skušali napraviti na Francoze najboljše vtis s tem, da so jim pokazali vse, kar premorejo znamenitega glede armade na kopnem in v zraku. Razgovori ministra Lavalja so se nanašali na razna politična, vojaška ter gospodarska vprašanja. Francosko časopisje naglašja, da je Francija zadovoljna z uspehi, katere je dosegel Laval v Moskvi. S francoskimi politiki so si ogledovali Rusijo tudi francoski časnikarji, ki popisujejo sedaj predvsem sovjetsko armado in vojaško moč. Po trditvah francoskih časnikarjev posedajo Rusi 3000 bojnih letal, ki so bila izdelana in za vojne napade opremljena v Rusiji. Stalna sovjetska vojska na kopnem znaša 980.000 mož. Vseh tankov raznih kalibrov je 5000. — Dne 16. maja je bila v Pragi podpisana pogodba o medsebojni pomoči med Čehoslovaško in sovjetsko Rusijo. Čehoslovaško-ruska pogodba je čisto podobna oni, katero sta podpisali Rusija in Francija dne 2. maja.

V NAŠI DRŽAVI.

Glavni volilni odbor v Beogradu je že 14 dni na delu s pregledovanjem volilnih zapisnikov in z urejevanjem volilnih rezultatov. Na podlagi volilnega zakona bo ugotovil odbor koncem tega tedna končno veljavni izid volitev in bo določil, kateri poslanci so izvoljeni. Po proglasitvi za poslance jim bo glavni volilni odbor dostavil legitimacije. Nova narodna skupščina se sestane k prvi seji dne 3. junija.

Naknadne skupščinske volitve. Javljeno je bilo, da se bodo vršile pri nas naknadne volitve na 13 voliščih. Glavni volilni odbor je odredil, da so se volitve ponovile dne 12. t. m. od 13 le na 6 voliščih. Število vpisanih volilcev na teh šestih voliščih je znašalo 3482. Za Jevtičevovo listo je glasovalo 1847 volilcev, za vse tri opozicijske liste je bilo oddanih 1289 glasov.

Denarja v obtoku. Novoizvoljenim poslancem daje »Glas naroda« (18. maja) to-le navodilo: »Prva in največja naloga, ki jo mora izvesti v smislu te nove politike slovenski poslanec, je normalizacija našega denarnega trga. Kadar je ohromljeno vse naše kreditno združništvo, kadar ne morejo poslovati naše regulativne hranilnice, kadar so zamrznjeni krediti bank, takrat ne more biti govora o poživljenju gospodarskega življenja, ki brez kredita ne more živeti. Pogoji naše gospodarske sanacije je sanacija našega kreditnega trga.«

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Grškem je ukinila vlada obsedno stanje, ki je trajalo od časa izbruha ponesrečene Venizelosove revolucije. Grška vlada misli iti na volitve, ki bi naj odločile, ali se obnovi monarhija, ali pa ostane Grčija še tudi za naprej republika.

Nemški državni zbor ali Reichstag je sklican za 20. maja. Ob tej priliki

Udeležimo se evharističnega kongresa! Zadnje dni meseca junija se vrši evharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani. Nadejati se je ter za trdno pričakovati, da bo ta kongres največ duhovne koristi prinesel nam Slovencem. Za to pa je in mora biti naša dolžnost, da bo udeležba iz Slovenije čim največja. V to svrhu se morajo povsod vršiti potrebne priprave. Kristusom moramo pripravljati slavje z gmotnimi žrtvami, z darovi, z notranjo obnovitvijo, s premagovanjem, z molitvijo in z duhovnimi žrtvami. Gmotnih žrtev, ki bodo združene z udeležbo, se ne smemo zbiti, marveč jih moramo pripraviti, če treba s trudom in žrtvami pristediti. Gre za čast, ki jo skažemo svojemu božjemu Zveličarju. Zanimivo je prebirati poročila, s kakim navdušenjem se pripravljajo na kongres naši izseljenci, Slovenci v Franciji, v Belgiji in Ameriki. Že samo sedaj se

**Za
spomladansko
zdravljenje**
uporabljajte znani
**PLANINKA - čaj
BAHOVEC.**
Lekarna
Mr. Bahovec, Ljubljana
Pristen je le v plombiranih paketi
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

jih je priglasilo iz Nemčije, Holandije in Belgije preko 300. Veliko jih bo stalo to potovanje, toda oni se zavedajo, da se za tako važno prireditev, kot je evharistični kongres, splača veliko — veliko žrtvovati. Sami pa vemo, da nimajo naši izseljenci v tujini nič kaj posebno rožnatih razmer, tudi oni zelo bridko občutijo denarno krizo, a ljubezen premaga tudi največje težave. Ali naj bomo ob vnehi in gorečnosti naših izseljencev osramočeni mi, ki bomo imeli veliko manj stroškov ob kongresu? Ne! Zlasti moški se morajo s kar največjo vnemo in v največjem številu udeležiti našega evharističnega kongresa. Zatorej priglasite se čimprej!

Mladina za Evharistijo. Zveza francoskih katoliških inženjerjev vrši prav vztrajen in uspešen apostolat med francoskim izobraženstvom. Na njeno pobudo se prirejajo zadnja leta po raznih francoskih mestih pred in po Veliki noči takozvane velikonočne sv. maše za izobraženstvo. Namen je, da se pridobi čim največ ljudi iz krogov inteligence za spoved in velikonočno sv. obhajilo. Pri tem vršijo najživahnejšo agitacijo katoliški dijaki-vseučilišniki. Dijaške organizacije in tudi posamezni dijaki pošiljajo svojim tovarišem pismena povabila na velikonočno sv. mašo in obhajilo. Ta povabila je letos podpisalo v Parizu po poročilu katoliškega dnevnika »La Croix« (Križ) 17.443 katoliških dijakov raznih pariških visokih šol. Poslana pa so bila 47 tisoč akademsko izobraženim razumnikom širom Francije. Vsi ti so se odzvali povabilu ter so se udeležili za nje organiziranih sv. maš ter prejeli velikonočno sv. obhajilo. Zgled vrle katoliške mladine je vzdramil mnogoterega iz duhovnega spanja, mnoge je tudi rešil praznega strahu pred ljudmi. Kako vztrajni so ti mladi evharistični apostoli, se vidi iz tega, da so takšne, pri katerih pismeno povabilo ni zaleglo, nujno povabili potem telefona, da izpolnijo svojo velikonočno dolžnost. Razume se, da ti vrli dijaki podpirajo svojo akcijo s pobožno molitvijo in pogostim prejetjem svetle Evharistije. Iz take mladine raste nova Francija.

Evharistični križ na Gornji Ponikvi. Evharistični križ je bil zelo slovesno blagoslovljen na god farnega patrona sv. Pankracija zvečer. Križ je 10 m visok, iz hrastovega lesa in stoji na »Griču« nad pokopališčem. Na križu je velika lesena monširanca s podobo svete hostije, ki je električno razsvetljena, in napis: »V tem znamenju boš zma-

gal!« V nedeljo zvečer je bil v cerkvi križev pot, pridiga, potem pa procesija z gorečimi svečami po razsvetljeni vasi na pokopališče, kjer so na vseh grobeh gorele sveče, potem pa po serpentinah kvišku na Grič. Ves Grič in okolica pokopališča sta bila posejana z gorečimi krogli iz pepela, impregniranimi s petrolejem. Na vrhu Griča je gorel mogočen kres. Med tem pa se je razlegalo daleč na okoli pokanje iz možnarjev. Bil je čaroben večer. Po blagoslovitvi križa je vsa množica naroda navdušeno zapela pesmi »Kraljevo znamenje križ stoji« in »Povsod Boga« in prisegla zvestobo Kristusu: Ali Kristus ali smrt! Ta večer bo ostal vsem navzočim v neizbrisnem spominu. Križ je zelo spretno uredil domači mladenič Mihael Ograjenšek.

Evharistični križ na Ptujski gori. — Prvo nedeljo v maju smo blagoslovili evharistični križ na Ptujski gori. 14 m visoki križ se je dvignil pred lepo romarsko cerkvijo že na pepelnično sredo. Okoliščine nam niso dopuščale, da bi ga tedaj tudi slovesno blagoslovili. Čakali smo na ugodni čas; med tem pa nas je križ vedno bolj opominjal skozi ves postni čas, da se notranje poglobimo v premišljevanje Gospodovega trpljenja in se tako pripravimo za ljubljanski evharistični kongres. V nedeljo dne 5. maja je stala pred križem velika množica v pobožni molitvi in prepevanju veličastnih pesmi, s ka-

terimi je slavila kraljevo znamenje. Veličastni evharistični križ bo novost letošnjim črnogorskim romarjem, ki jih bo od daleč in blizu klical na božjo pot k Materi božji na Ptujski gori. Začetek romarskih shodov je v nedeljo dne 2. junija, potem skozi vse poletje, kakor druga leta. Prijatelji črnogorske Matere božje, prihajajte v velikem številu k svoji Materi, da vam izprosi vseh potrebnih milosti pri križanem Zveličarju!

Evharistični križ pri Ptuj. Naš slavní Kicar se je z veliko vnemo pripravil na blagoslovitev evharističnega križa v nedeljo dne 12. maja. Pa tudi cela naša prostrana župnija sv. Petra in Pavla se je veselila lepe slovesnosti. Kljub slabemu vremenu smo med lepim petjem in igranjem dornovske godbe korakali skozi dva slavoloka proti Kicarju. Lepo razsvetljen križ na vrhu in streljanje nas je že od daleč pozdravljalo. Križ, ki je visok 16 m, so dekleta lepo okrasile z zelenjem. Blagoslovil ga je g. župnik pater Alfonz. Po blagoslovu je stopil na za to pripravljeno prižnico in z mladostnim navdušenjem govoril svojim faranom o križu in njegovih sadovih. Po govoru smo prisegli zvestobo Kristusu. Nato nam je Robinova deklamirala lepo pesmico, cerkveni pevski zbor pa je zapel »Kraljevo znamenje« in »Povsod Boga«. Stari in mladi so kljub naliču do konca vztrajali.

Maršal Pilsudski na mrtvaškem odru in na zadnji poti.

Zadnjič smo poročali o smrti in nekaj iz življenja poljskega maršala Jozefa Pilsudski.

Na mrtvaškem odru v Belvederski palači.

Maršalovo truplo so položili dne 14. maja na mrtvaški oder v veliki dvorani Belvederske palače v Varšavi, kjer je bival rajni s svojo ženo in dvema hčerkama. Mimo krste so korakale od zgodnjih ur naprej ogromne množice poljskega naroda, vojaška odposlanstva, razne organizacije in šolska mladina.

Dne 15. maja je daroval pred krsto maršalov spovednik zadušnico, katere so se udeležili: rodbina rajnega, člani vlade in vojaški dostojanstveniki. Ističasno se je služilo ob navzočnosti predsednika Poljske zadušnica v kapeli predsedniške palače.

Oder, na katerem je počivala krsta s truplom Pilsudskega, je bil pokrit z rdečkasto zastavo z belim orlom. Na manjši podstavek je bilo položeno srce rajnega. Zraven njega so položili maršalov sabljó in legijonarsko čepico iz svetovne vojne. Prekrižane roke so položili čudodelno podobo Dev. Ostrobranske, katero je blagopokojni posebno častil. Nad mrtvaškim odrom so visele v črno zavite tri zgodovinske poljske zastave. Prva iz dobe vstaje v letu 1813, druga iz leta 1863 in tretja zastava poljskih legionarjev iz leta 1914.

Pokojnik je bil v maršalski uniformi, obdan od vojaških odlikovanj. Na njegovo izrecno željo ni bilo nikakih vencev. Položili so predenj le šopek belih vrtnic, katere sta prinesli njegovi hčerki. V ozadju odra so bili stoli za vdovo rajnega in za njegove najbližje sorodnike.

Častno stražo so oskrbeli častniki podčastniki in prostaki.

V katedrali sv. Ivana.

Dne 16. maja so položili truplo maršala v krsto, katero so odnesli generali na topniško lafeto, v katero je bilo vpreženih šest konj. Izpred Belvederske palače je pričel sprevod, katerega se je udeležilo 200.000 ljudi, v katedralo sv. Ivana v Varšavi. Ko je prišel sprevod pred mrtvaški oder v katedrali, so vsi poklekli in so se na ta način poklonili rajnemu. Med sprevedom iz palače v cerkev so se vršile povsod po Poljskem molitve za blagopokojnega in so zvonili z zvonovi vseh cerkva v državi.

Dne 17. maja je bila v Varšavi v že omenjeni katedrali sv. Ivana zadušnica, ki je bila veličastna radi udeležbe inozemskih odposlanstev in med temi francoskega z maršalom Petainom ter zunanjim ministrom Lavalom, nemškega pod vodstvom pruskega ministrskega predsednika generala Göringa, ter angleškega, katerega je vodil maršal lord Cavan.

Po končani službi božji je odneslo iz katedrale 10 častnikov krsto na top-